

**EXPERIMENTY V
MODERNÍ
LITERATUŘE**

GUILLAUME APOLLINAIRE

1880-1918

- **moderní básnické tendence**
- **kubismus, kubofuturismus**
- **vlastním jménem Wilhelm Albert Wladimir Alexandre Apollinaire de Kostrowitzky**
- **Jeho matka, rozená Angelica Kostrowicka, byla polská šlechtična, narozená blízko Nowogródek (nyní v Bělorusku).**
- **Jeho otec je neznámý, ale podle dohadů to mohl být Francesco Flugi d'Aspermont, švýcarsko-italský aristokrat, který z Apollinairova života záhy zmizel.**
- **Monaco, Cannes, Nice x maturita**
- **Paříž**
- **Lou, Madeleine, Jacqueline (La jolie rousse)**

- první světová válka – dělostřelec, šrapnel, španělská chřipka
- moderní umělecké tendence
- eseje, poezie, próza, drama
- cesty po Evropě (Praha)
- vliv na: J. Seiferta, K. Čapka, V. Nezvala ad.
- experimenty, hledání nových možností v poezii
- podnítil uvolnění fantazie, hru se slovy, větami, asociacemi
- Roku 1911 byl po nějakou dobu uvězněn ve věznici La Santé pro podezření z krádeže fénických sošek, v době aféry týkající se krádeže Mony Lisy. Do této krádeže měl být původně zapleten i Pablo Picasso, který byl jeho přítelem.

Alkoholy

- **úvodní báseň *Pásmo***
- **se stala manifestem modernismu**
- **nejznámější básní celé sbírky**
- **pásmo jako literární útvar**
- **1913**
- **snaha o nový básnický jazyk – experimenty s formou básně, její grafickou stránkou i obsahem**
- **rychlé střídání obrazů**
- **volné asociace**
- **odstranění nebo změna interpunkce**

- **volný proud myšlenek**
- **pohled do několika měst v Evropě**
- **Do své básnické sbírky *Alkoholy* promítl její autor Guillaume Apollinaire veškeré své snahy o vytvoření nového básnického jazyka, který by vyjadřoval zrychlený rytmus moderní doby.**
- **V básních vytvořil GA svět, kde se prolínají časy a prostory, sny i realita.**
- **volný verš**
- **Sbírka obsahuje 42 básní, které Apollinaire psal v letech 1898-1913.**
- **Do češtiny sbírku přeložil Karel Čapek v roce 1919.**

Pásmo

- Úvodní báseň sbírky.
- Je polytematická a je řetězcem volných asociací – dojmů, pocitů, zážitků, vzpomínek i úvah.
- Prolínají se v ní různé časové i prostorové roviny, střídají se pocity nostalgie a radosti, realita se mísí s fikcí.

- ***Most Mirabeau***

- Milostná báseň. Vypráví o lásce k jedné dívce. V první sloce básník vzpomíná na lásky minulé. Ve druhé sloce popisuje lásku, jaká je na začátku, a o lásce na věčnost. Ve třetí zmiňuje prvotní lásku, která brzy vyprchá, aby zůstala uzavřená v těch dvou. Poslední sloka mluví o lásce, která se vytratila a milenci se na ni snaží zapomenout.

- ***Pěvec***

- Nejkratší báseň, má jen 4 slova: „Nádherný průvod mořských polnic“.

- ***Sbohem***

- Báseň o smrti Andrého Salmona, autorova přítele. Autor mu vzkazuje, že na něj bude vzpomínat a že na něj má počkat.

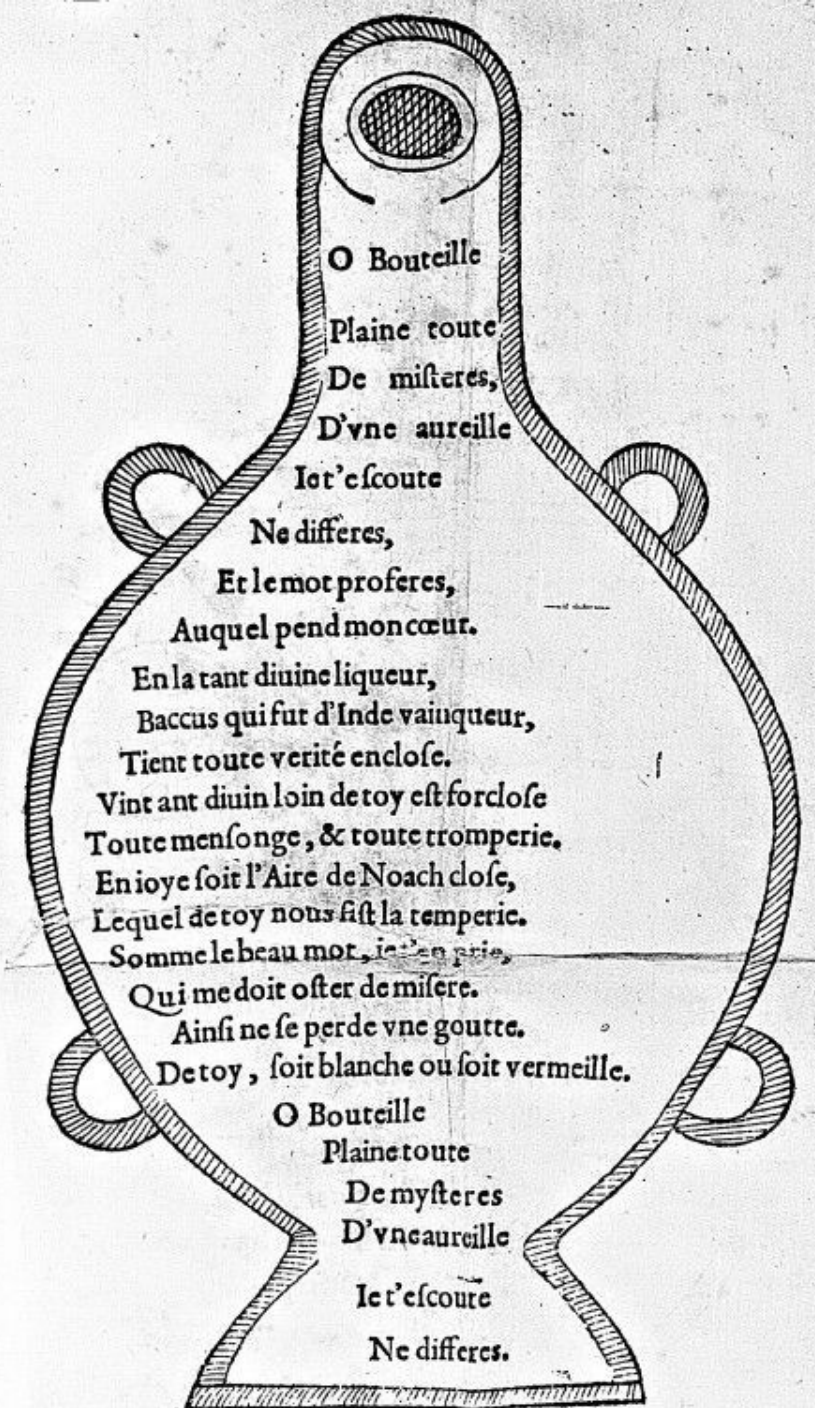
- **Jméno růže**

- Milostná báseň, její ladění je tragické. Tématem je zakázaná láska. V první sloce Apollinaire popisuje dívku, do které se zamiloval. V další sloce se dívka do něj také zamiluje. V poslední sloce básník ale pochopí, že ona láska není možná, a tak se vydá hledat jinou.

Kaligramy

- 1918
- kaligram - slova a písmena jedné básně tvoří určitý obraz nebo tvar
- Kaligram (též *ideogram*) je báseň, jejíž písmena nebo celá slova a verše jsou uspořádána typograficky do obrazce, který vyjadřuje téma básně samotné.
- dřívější tradice – antická literatura, Fr. Rabelais

Zahnívající čaroděj

- Ačkoli je Zahnívající čaroděj dílem básníkovy mládeže, projevuje se v něm již „zkušený a sečtělý jako starý černokněžník“.
- Kolem legendární postavy Merlina tak namíchal podivuhodný koktejl z prvků poezie, divadla i románu, v němž se prolínají odkazy na artušovskou legendu, řecké a keltské mýty, středověké bestiáře stejně jako biblické obrazy.
- Je to dílo oplývající imaginací a neobvyklým humorem, plné zázraků, rozpustilosti, hrůzy, lásky, erotismu i smrti.

Guillaume
Apollinaire

Zahnívající
čaroděj

Prsy Tirésiovy

- 1917
- Prolog shrnuje autorovy divadelní názory.
- Hra o 2 jednáních odehrávající se v exotickém Zanzibaru je radostným, fantaskním, i parodickým příspěvkem k dobově závažnému francouzskému problému, jímž byl trvalý a silný pokles porodnosti.
- Tereza, emancipovaná feministka, se vzdává základní ženské role rození dětí. Odpoutává se od svých prsů, odlétajících balónků, a stává se mužem Tiréziem.

- **Její opuštěný manžel zplodí během příštího dne 40050 dětí pod heslem „čím víc budu mít dětí, tím budu bohatší“.**
- **Tereza se k němu vrátí v převleku kartářky a spolu s ním posílá mezi diváky spoustu balónků s přáním a výzvou „leťte a žijte všechny děti lidského znovuzrození“.**